

Pyhien juhlina. Pappismarttyyrit

Aamupalveluksen evankeliumi (kreikkalainen perinne)

(Luuk. 6: 17 – 23a)

”Siihen aikaan Jeesus laskeutui vuorelta yhdessä apostoliensa kanssa ja pysähtyi tasaiselle paikalle. Siellä oli suuri joukko hänen opetuslapsiaan ja paljon kansaa kaikkialta Juudeasta, Jerusalemita ja rannikolta Tyroksen ja Sidonin seudulta. Kaikki he olivat tulleet kuulemaan Jeesusta ja hakemaan parannusta tauteihinsa. Myös saastaisten henkien vaivaamat tulivat terveiksi. Jokainen yritti väentungoksessa päästä koskettamaan häntä, sillä hänestä lähti voimaa, joka paransi kaikki. Jeesus katsoi opetuslapsiinsa ja sanoi: ”Autuaita olette te köyhät, sillä teidän on Jumalan valtakunta. Autuaita te, jotka nyt olette nälissäanne: teidät ravitaan. Autuaita te, jotka nyt itkette: te saatte nauraa. Autuaita olette te, kun teitä Ihmisen Pojan tähden vihataan ja herjataan, kun ihmiset erottavat teidät keskuudestaan ja inhoavat teidän nimeännekin. Iloitkaa silloin, hyppikää riemusta, sillä palkka, jonka te taivaassa saatte, on suuri.”

Ennen tämän päiväisen kertomuksen alkua Jeesus oli viettänyt yön rukouksessa vuorella. Päivän koittaessa hän kutsui luokseen opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoista, jotka nimesi apostoleiksi. (Luuk. 6: 12 – 16). Sitten Jeesus laskeutui vuorelta ja pysähtyi tasaiselle paikalle, missä oli koolla paljon väkeä. Tästä alkaa Luukkaan vuorisarna (6: 17 – 49). Meidän tekstimme tänään käsittää siitä alkuosan.

Jeesus opettaa kansaa. Tästä alkaa Luukkaan vuorisarna (vrt. Matt. 5 - 7). Luukkaan evankeliumi eroaa joissain asioissa Matteuksen vastaavasta saarnasta. Hänen tekstinsä on Matteusta lyhyempi. He molemmat käyttävät samaa lähdettä (Q -lähde), mutta eri tavalla. Läsnaolijat mainitaan hieman eri tavalla. Matteus ja Luukas käyttävät eri merkityksessä sanoja rikas ja köyhä. Luukkaalla nämä sanat eivät niinkään viittaa hengellisyyteen, vaan enemmän ihmisen asemaan yhteiskunnassa. Heidän mielenkiintonsa asioihin on erilainen. Luukas on käyttänyt lähdeään sillä tavalla, että Jeesuksen sanat eivät ole suunnattu vain läsnäoleville ihmisille, vaan Luukkaan seurakunnille (ja myös meille). Kohteena eivät ole vain juutalaiset, vaan kristinuskoon kääntyneet ei-juutalaiset.

Eri paikoista tulleet ihmiset ”olivat tulleet kuulemaan Jeesusta ja hakemaan parannusta tauteihinsa. Jeesuksen kuuleminen tapahtui sielun pelastukseksi. Hänen toimintaansa kuului myös huolehtiminen ihmisten ruumiista, Hän paransi heidän tautejaan. Myös saastaisten henkien vaivaamat tulivat terveiksi.” Jeesuksesta ”lähti voimaa, joka paransi kaikki.” Hän on itse voiman

lähde. Kaikki muut Raamatun mainitsevat ihmiset (profeetat ja apostolit), jotka ovat parantaneet, ovat saaneet voimansa Jumalalta.

Saastainen henki tarkoittaa tässä Jumalaa vastustavaa voimaa, se ei siis liity hygieniaan. Jos käytämme sanaa epäpuhdas (henki), niin saamme sille vastakohtan. Parantunut oli siis puhdas, terve. Jeesus siis sai ihmiset puhtaiksi, heillä oli mahdollisuus kohdata Jumala, he olivat nyt pyhiä tai pyhittyneitä.

Saastaisten henkien vaivaamalla tarkoitetaan Jumalalle vastakkaisia henkiä. Saastainen ja puhdas ovat uskonnollisia termejä. Ne eivät suoraan kuvaa hygieniaa, vaan kuuluvat sellaisten sanojen joukkoon kuin pyhyys tai hurskaus.

Vaikka Luukas korostaakin, että Jeesus puhui opetuslapsille, niin tämän tekstin ulkopuolella olevat moitesanat ovat sellaisia, että ne on osoitettu rikkaille (Voi teitä..., 6: 24 – 26). Opetuslapset eivät olleet rikkaita. Johtopäätös voisi olla, että Luukkaan vuorisäärä on suunnattu myös niille, jotka eivät ole olleet kuulemassa Jeesuksen alkuperäistä saarnaa. Kyseessä voivat olla ne seurakunnat, missä luettiin Luukkaan laatimaa evankeliumia.

Luukkaan evankeliumissa kuulijoiksi määritellään eri kohdissa eri ihmisryhmiä, joidenkin yhteydessä myös sanotaan ”jotka minua kuulette”. Vaikuttaa siltä, että vaikka Jeesus oli ennen tätä saarnaa jo valinnut kaksitoista apostoliaan, Jeesuksen opetuslasten (ei apostolien) joukko ei ollut vakiintunut vaan oli muutoksessa. Opetuslapsena oleminen vaati jatkuvaa uudistumista Jeesuksen opetuksen mukaisesti.

Jeesuksen opetus osoittaa, että ”Jumalan köyhien” ryhmä ei ollut rajattu sisäpiirille. Siihen pääsisivät kaikki ne, jotka tiedostivat sen, että he tarvitsivat pelastuksen ja tunnustavat uskonsa Jeesukseen, näin heistä tulisi valtakunnan vastaanottajia. Tähän valtakuntaan kutsuttiin kaikkia, mutta sinne pääsisivät vain ne, jotka uskovat Jeesukseen. Rikkaat ovat niitä, jotka eivät tunnusta Jeesusta ja Hänen valtakuntaansa. He ovat tyytyväisiä nykyiseen, mukavaan elämäänsä. Luukkaan köyhät eivät ole tyytyväisiä nykyiseen elämäänsä. He etsivät Jumalan valtakuntaa.

Jeesuksen opetuksen kautta Luukas opettaa pakanakristityille heidän paikkaansa uudistuneessa Israelissa ja samalla, millainen Jumala on.

Luukkaan autuuden lauseiden köyhät tarkoittaa enemmän yhteiskuntaluokkaa (Matteus kirjoittaa ”hengellisesti köyhistä”). Luukkaan painotus on ymmärrettävä, sillä hän on kirjoittamassaan evankeliumissa köyhien puolella. Kirkkoisät puolestaan määrittelevät köyhät sellaisiksi, jotka ovat nöyriä ja jotka eivät ole rahanahneita. Vanhassa testamentissa Jumalan nähdään olevan köyhien puolella (vrt. erityisesti Valitusvirret). Autuas tarkoittaa paitsi onnellista, niin myös onniteltavaa. Autuus tulee Jeesuksen mukana tulevasta Jumalan valtakunnasta. Tulla valtakunnasta osalliseksi edellyttää tulemista opetuslapseksi.

Luukkaalla autuuden lauseita on yhteensä neljä (3 + 1) ja Matteuksella kahdeksan (7 + 1) Tutkijat ymmärtävät asian niin, että Luukkaan autuudenlauseista *kolme* ensimmäistä on alkuperäisiä Jeesuksen lausumia lauseita ja neljäs on myöhemmin tehty vainojen alettua. Matteuksen lisälauseet oletetaan Matteuksen itse laatineen psalmien pohjalta.

Luukkaan autuuden lauseiden painotus on Jumalan antamassa armossa. Hän kuvaa yhteisöä, joka muodostuu kohdatessaan Jumalan armon.

Epistola (vaihtoehto 1)

(Hepr. 5: 4 – 10).

”Veljet, kukaan ei ota tätä arvoa itselleen, vaan ylipapin kutsuu Jumala, joka kutsui jo Aaronin. Siten ei Kristuskaan itse korottanut itseään ylipapin arvoon, vaan hänet korotti se, joka sanoi hänelle: - Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin, ja toisessa paikassa: - Sinä olet pappi ikuisesti, sinun pappuutesi on Melkisedekin pappuutta. Ihmiselämänsä päivinä Jeesus ääneen itkien rukoili ja huusi avukseen häntä, jolla oli valta pelastaa hänet kuolemasta, ja hänen uhrirukouksensa kuultiin, koska hän taipui Jumalan tahtoon. Vaikka hän oli Poika, hän joutui kärsimyksistä oppimaan, mitä on kuuliaisuus. Kun hän oli saavuttanut täydellisyyden, hänestä tuli iankaikkisen pelastuksen tuoja, kaikkien niiden pelastaja, jotka ovat hänelle kuuliaisina. Hänestä tuli Jumalan asettama ylipappi, jonka pappuus on Melkisedekin pappuutta.”

Aaronin ja Kristuksen pappuuden välillä on ero. Juutalaisen järjestyksen mukaan ylipappi valittiin ihmisten joukosta. Alun perin ylipapit periytyivät Aaronin pojan Eliasarin suvusta (4. Moos. 20: 24 – 28). Eliasarin valinnan vahvisti Jumala. Nyt heprealaiskirjeen kirjoittaja toteaa, että Jumala korotti Kristuksen ylipapiksi. Ensin kirjoittaja viittaa psalmien kirjaan (Ps. 2: 7), jossa todetaan, että Kristus on Jumalan Isän Poika, joka on syntynyt ”tänä päivänä”, mikä tässä yhteydessä tarkoittaa ikuisuutta, aikaa ennen maailman luomista. Hänen toinen viittauksensa on myös psalmeihin (Ps.

110: 4). Melkisedek oli Salemin ylimmäinen pappi ja kuningas, samoin on Jeesus Kristus. Tätä hän on ”ikuisesti”, Hänen pappautensa ja kuninkuutensa ei koskaan pääty.

Ollessaan ihminen Jeesus oli sitä täydellisesti. Vaikka tässä yhteydessä kirjoittaja ei käytäkään Hänestä sanaa ”heikko”, niin teksti osoittaa Kristuksen ihmisenä olevan samalla tavalla heikko kuin me olemme. Samalla teksti kertoo, että Hän pysyi Jumalalle uskollisena, joka viittaa jo ristillä kärsivään Kristukseen. Se, että Kristus kävi läpi tuskan ja kiusaukset, merkitsee, että Hän pystyy asennoitumaan syntisen ihmisen asemaan. Kuolemansa jälkeen ylösnoussut Kristus ei ole enää heikko. Samalla tavoin Paavali kirjoitti Kristuksesta korinttolaisille (vrt. 2. Kor. 13: 4).

”Ihmiselämänsä päivinä” tarkoittaa todennäköisesti rukousta Getsemanen puutarhassa. Muualla evankeliumeissa ei ole vastaavaa tekstiä, jossa Jeesus olisi kääntynyt Jumalan puoleen ”jolla oli valta pelastaa hänet kuolemasta”. On myös esitetty, että kirjoittaja on käyttänyt lähteinään Jeesuksen eri rukouksia Isän puoleen ja saanut vaikutteita myös psalmeista ja juutalaisten rukouskäytänteistä.

”Hänen uhrirukouksensa kuultiin, kun hän taipui Jumalan tahtoon.” Teksti on vaikeaselkoinen. Se voisi tarkoittaa sitä, että Jeesus toimisi ikuisena ylipappina ottaessaan vastaan uhrikuoleman. Jos Hän ei olisi kuollut, Hän ei olisi ylimmäinen pappi. Ja vielä, jos Hän ei olisi noussut kuolleista, Hän ei olisi ylimmäinen pappi. Kristus ihmisenä pelkäsi kuolemaa, mutta noudattaen Isän tahtoa Hän nousi ylimmäiseksi papiksi. Näin ”Hänen uhrirukouksensa kuultiin”.

K Kristus on Jumalan Poika, Hän on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua. ”Hän joutui kärsimyksistä oppimaan, mitä on kuuliaisuus” todennäköisesti tarkoittaa sitä, että kärsien ja ollen kuuliainen Hänestä tuli ylimmäinen pappi. Tällöin Hän toteuttaa olemistaan Poikana. Tätä ei saa ymmärtää niin, että Hänestä nyt vasta olisi tullut Jumalan Poika.

”Kun hän oli saavuttanut täydellisyyden” liittyy papputeen. Kristus ollen kuuliainen Isälle kärsi ristillä ja on nyt ylimmäinen pappi. Kristus tuo pelastuksen ja tämä pelastus on ikuinen Hänen seuraajilleen. Tämä ikuisuus johtuu siitä, että Kristuksen pappuus on Melkisedekin pappuutta (vrt. Ps. 110: 4). Kun psalmi puhuu ”vain” pappudesta, niin kirjoittaja korostaa, että Kristuksesta tuli ylipappi.

Useamman pappismarttyyrin epistola (vaihtoehto 2)

(*Fil. 3: 20 – 4: 3*)

”Veljet, me olemme taivaan kansalaisia, ja taivaasta me odotamme pelastajaksi Herraa Jeesusta Kristusta. Hän muuttaa meidän ruumiimme tästä alennustilasta oman kirkastuneen ruumiinsa kaltaiseksi voimallaan, jolla hän kykenee alistamaan valtaansa kaiken. Rakkaat ja kaivatut veljeni, te minun iloni ja kunnianseppeleeni, pysykää siis horjumatta Herran yhteydessä, rakkaat ystävät! Kehotan Euodiaa ja Syntykeä elämään sovussa Herraa palvellen. Pyydän myös sinua, uskollinen työtoverini, auttamaan näitä naisia, jotka ovat minun kanssani taistelleet evankeliumin puolesta samoin kuin Clemens ja muutkin työtoverini, joiden kaikkien nimet ovat elämän kirjassa.”

Vaikka Kristuksen toinen tuleminen ei olekaan vielä tapahtunut, kirjoittaja pitää kristittyjä jo taivaan kansalaisina. Tällä tehdään eroa siihen, että muodollisesti seurakuntalaisista isolla osalla oli Rooman kansalaisuus. Tätä Rooman kansalaisuutta ei tarvitse kieltää, Paavali itsekkin käyttää sitä tarvittaessa hyväkseen. Mutta tärkeämpi asia on se, että me suuntaudumme tulevaisuuteen ja olemme samanaikaisesti maallisen valtion kansalaisia ja taivaan kansalaisia. Ristiriitatilanteessa ihmisen on noudatettava taivaan kansalaisuuden ehtoja.

Jumalan valtakuntaan ei pääse siinä ruumiissa, missä me elämme maailmassa. Sen takia ”hän muuttaa meidän ruumiimme tästä alennustilasta oman kirkastuneen ruumiinsa kaltaiseksi voimallaan”. Tällaisesta kirkastuneesta ruumiista meille on esikuvana Jeesus Kristus ylösnousemisensa jälkeen. Sitten kirjoittaja kehottaa pysymään Herran yhteydessä.

”Kunnianseppeleeni”, vanhemmissa suomennoksissa ”kruununi”, viittaa voittajan saamaan seppeleeseen jossain kilpailussa. Paavali opetuksessaan hyvin usein viittaa urheilukilpailuihin. Jokainen kristitty voittaa, kun hän saapuu maaliin eli saavuttaa pelastuksen.

Euodia ja Syntyke olivat jossain merkittävässä asemassa Filippissä. Uusi testamentti ei kerro heistä enempää. Heidän kodeissaan on voinut kokoontua seurakunta, he ovat voineet olla seurakunnan taloudellisia tukijoita tai muuten vaikuttaneet seurakuntaan. Näiden naisten (keskinäinen) riita on vaikuttanut vahingollisesti seurakuntaan. Me emme tiedä, mitä asiaa riita koski. Nyt Paavali kehottaa näitä naisia sovintoon. Jotkut tutkijat pitävät Filippiläiskirjeen kirjoittamisen syynä tätä riitaa. Paavali oli jo aikaisemmin vedonnut seurakuntalaisiin, että he eläisivät sovussa (vrt. Fil. 2: 1 – 5).

Kirjoittaja pyytää tähän riitaan sovittelijaa. Tämä sovittelija on ”uskollinen työtoverini” nykyisen suomennoksen mukaan. Edellinen suomennos käytti toista suomennostapaa, jossa kyseinen

kreikkalainen sana tulkittiin erisnimeksi Synsygus ("minun oikea Synsygukseni"). Emme tiedä, mikä on oikea vaihtoehto. Sana synsygus tarkoittaa "saman ikeen alla olevaa", henkilöä, joka auttaa toisen ihmisen "taakan" kantamisessa. Erilaisia ehdotuksia on tehty, esimerkiksi, että kyseessä olisi jomman kumman naisen aviomies tai apostoli Luukas.

Tekstissä mainittu Clemens voi jäädä tuntemattomaksi. Osa kirkkoisista ajattelee, että hän olisi Klemens Roomalainen, yksi apostolisista isistä, Rooman piispa. Klemens kirjoitti Korintton seurakuntaan pitkän kirjeen, joka osoittaa, että hänellä oli läheinen suhde Korinttoon. Tieteellisesti emme voi vahvistaa, että Filippiäiskirjeessä mainittu Clemens olisi Klemens Roomalainen.

"Elämän kirja" on Jumalan pitämä kirja, johon on kirjoitettu pelastettujen nimet (Ps. 69: 29, Dan. 12: 1, Luuk. 10: 20 jne.).

Kreikkalaisen perinteen mukainen epistola on Hepr. 13: 7 – 16, löydät sen yhden marttyyrin juhlan epistolana.

Useamman pappismarttyyrin evankeliumi (vaihtoehto 1)

Slaavilaisessa perinteessä yhtenä vaihtoehtona on Luuk. 6: 17 – 23 a. Löydät tekstit ja sen kommentaarit tämän juhlan aamupalveluksen evankeliumina.

Useamman pappismarttyyrin evankeliumi (vaihtoehto 2)

(Luuk. 10: 22- 24)

"Herra sanoi opetuslapsilleen: "Kaiken on Isäni antanut minun haltuuni. Ei kukaan muu kuin Isä tiedä, kuka Poika on. Eikä sitä, kuka Isä on, tiedä kukaan muu kuin Poika ja se, jolle Poika tahtoo hänet ilmoittaa." Jeesus kääntyi opetuslastensa puoleen ja sanoi heille erikseen: "Autuaat ne silmät, jotka näkevät sen, mitä te näette! Minä sanon teille: monet profeetat ja kuninkaat ovat halunneet nähdä sen, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla sen, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet."

Sama teksti löytyy Matteukselta (Matt. 11: 27; 13: 16 – 17). Luukkaan mukaan opetuslapset palasivat takaisin lähetysmatkaltaan ja kertoivat Jeesukselle toiminnastaan. Tällöin Jeesus ylistää Jumalaa. Tämän ylistyksen puolivälistä alkaa tämän päivän tekstimme.

Jumalan toiminta ihmisten pelastukseksi tulee todelliseksi. Pelastussuunnitelman toteuttamiseksi käytännössä Isä antaa Pojalle toimintavallan: ”Kaiken on Isäni antanut minun haltuuni”. Nyt Jeesus Kristus toimii pelastaakseen meidät. Hän tulee lihaksi, opettaa, menee Jerusalemiin kärsiäkseen ja kuollakseen ristillä meidän puolestamme. Hän nousee kuolleista osoittaen Hänellä olevan voiman kuoleman yli. Hän antaa meille mahdollisuuden päästä taivasten valtakuntaan. Vallan luovuttaminen Jeesukselle Kristukselle on mahdollista, sillä Hän on samaa jumalallista olemusta kuin Isä. Vallan luovuttaminen ja saaminen tapahtuu Kristuksen suorittaessa pelastusteon.

Kristillisen lähetystyön syvin perusta on Pojan suhteessa Isään ja se, että Poika paljastaa opetuslapsilleen sen, kuka Isä on. Kukaan muu kuin Poika ei tunne Isää eikä kykene kertomaan siitä eteenpäin. Jeesus aloittaa uuden täyttymyksen ajan ja nyt Hänen opetuslapsensa todistavat Hänen toiminnastaan ja osallistuvat tähän toimintaan. Opetuslasten kokemuksesta eivät saaneet osakseen uskonnolliset tai poliittiset johtajat.

Teksti herättää kysymyksen, mitä me voimme tietää Jumalasta. Jumala on samanaikaisesti tunnettu ja tuntematon. Me tiedämme Jumalasta sen, mitä Jeesus Kristus Hänestä ilmoitti. Filippukselle Jeesus totesi: ”Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän” (Joh. 14. 9). Jeesus Kristus tuntee Jumalan Isän, sillä Hän on samaa olemusta Isänsä kanssa. Me voimme kohdata Hänet Hänen toiminnassaan. Mutta Jumalan Isän syvintä olemustaan ei tunne kukaan muu kuin Pyhän Kolminaisuuden jäsenet.

Useamman pappismarttyyrin evankeliumi (vaihtoehto 3)

(Luuk. 14: 25 – 35)

”Siihen aikaan Jeesuksen mukana kulki suuri joukko ihmisiä. Hän kääntyi ja sanoi heille: ”Jos joku tulee minun luokseni mutta ei ole valmis luopumaan isästään ja äidistään, vaimostaan ja lapsistaan, veljistään ja sisaristaan, vieläpä omasta elämästään, hän ei voi olla minun opetuslapseni. Joka ei kanna ristiään ja kulje minun jäljessäni, ei voi olla minun opetuslapseni. Jos joku teistä aikoo rakentaa tornin, niin kai hän ensin istuutuu arvioimaan kustannuksia nähdäkseen, onko hänellä varoja rakentaa se valmiiksi. Muuten voi käydä niin, että hän laskee perustuksen mutta joutuu jättämään työn kesken. Silloin kaikki, jotka tämän näkevät, alkavat pilkata häntä: ”On siinäkin mies! Alkoi rakentaa, mutta kesken se jäi.” ”Tai jos kuningas on lähdössä taisteluun toista kuningasta vastaan, niin kai hän ensin istuutuu harkitsemaan, pystyykö hän kymmenellä tuhatta miehellä kohtaamaan vihollisen, joka on tulossa kahdenkymmentuhannen miehen voimalla. Ellei hän siihen pysty, hän lähettää rauhanneuvottelijoita, kun vihollinen on vielä kaukana. Tietäkää siis: yksikään teistä ei voi olla minun opetuslapseni, ellei hän luovu kaikesta, mitä hänellä on.” Suola

on tarpeellista. Mutta jos suolakin menettää makunsa, millä se saadaan taas suolaiseksi? Ei sillä ole käyttöä, ei pellossa eikä tunkiossa. Pois se heitetään. Jolla on korvat, se kuulkoon!”

Samantapaista tekstiä löytyy Matteukselta (Matt. 10: 37 – 38; 16: 24; 5: 13; 11: 15) ja Markuksella (Mark. 8: 34; 9: 50). Tässä kohdassa voi huomata sen, että evankelistat käyttävät samaa kertomusmateriaalia hyvin eri tavalla. Luukkaan kertomus poikkeaa huomattavasti muista evankelistaista. Luukas tuo tässä esille sen, mitä vaaditaan Jeesuksen opetuslapselta.

”Ei ole valmis luopumaan isästään...” on suomennoksessa käännetty lievässä muodossa. Vanhempi käänös on ”eikä vihaa isäänsä...”. Näin se on käännetty myös muissa kielissä. Sanakirjan mukaan käytetty verbi on sanaa vihata lievempi. Luukkaan tapa ilmaista ehto Jeesuksen seuraamiselle on ankara. Matteuksen ilmaus lienee lähimpänä totuutta: ”Joka rakastaa isäänsä tai äitiänsä enemmän kuin minua, ei kelpaa minulle” (vrt. Matt. 10: 37).

Asia pitää kuitenkin ymmärtää oikein. Jeesusta seurasi iso joukko ihmisiä. Osa heistä seurasi Häntä löytääkseen Jumalan valtakunnan, osa jostain muusta syystä. Jeesuksen opetus tässä yhteydessä korostaa, että Hänen seuraamisensa on ensimmäinen asia. Jos jokin asia tulee Jeesuksen seuraamiselle esteeksi, niin sitä pitää ”vihata”. Siis omia vanhempia tai omaa elämää ei tarvitse vihata, jos ne eivät estä Jeesuksen seuraamista. Jos ne muodostuvat esteeksi, niin silloin niitä on ”vihattava” eli niiden väärä vaikutus Jeesuksen seuraamiseen on torjuttava.

”Ei voi olla minun opetuslapseni.” Ennen tämänpäiväistä tekstiä Luukkaalla on kertomus pidoista, minne kutsutaan ihmisiä. Osa kutsutuista kieltäytyi, koska heillä oli muuta tekemistä. Olla opetuslapsi edellyttää myönteistä vastausta Jumalan esittämään kutsuun. Kun Jumala kutsuu, silloin kutsuun on vastattava, edes lähiomainen tai oman elämän mukavuudet eivät saa olla esteenä.

Ihmisen on otettava kantaakseen se risti, mikä hänelle on annettu, ei sitä, minkä itse haluaisi kantaa. Tämä risti on otettava kannettavaksi joka päivä, ei silloin, kun sitä itse haluaa. Me emme seuraa Kristusta vain kerran, vaan me seuraamme Häntä joka päivä.

Jakeissa 28 – 32 on kaksi lyhyttä vertausta. Toinen käsittelee arviota rakennuskustannuksista ja toinen arviota sotaretken lopputuloksesta. Ne kehottavat harkintaan ennen toimintaa. Jeesuksen seuraajaksi haluavien pitää miettiä, mitä Jeesuksen seuraaminen edellyttää heiltä.

Ensimmäisessä vertauksessa mainittiin tornin perustus. Kristillisen elämän perustus on Jeesuksen opetuksessa, joka löytyy evankeliumeista. Paavali käsittelee rakennuksen rakentamista peustuksen päälle, tämä perustus on Jeesus Kristus. Tuomiopäivänä selviää, miten kukin on rakentamisessa onnistunut (vrt. 1. Kor. 3: 10 – 15).

Jälkimmäisen vertauksen kahdesta kuninkaasta ja heidän välillään syttyvästä mahdollisesta sodasta on nähty viittaavan ihmisen taisteluun syntiä ja pahoja henkiä vastaan. Tässä sodassa ihmisen omat voimat eivät riitä, mutta Jumalan avulla ihminen voi voittaa niin synnin kuin pahan hengen.

Jae 33: ”Tietäkää siis: yksikään teistä ei voi olla minun opetuslapseni, ellei hän luovu kaikesta, mitä hänellä on.” viittaa kahteen edellä olevaan lyhyeen vertaukseen. Huomio on siinä, mitä vaaditaan jonkin toiminnan loppuunsaattamiseen. Jeesuksen seuraaminen edellyttää sitä, että nähdään lopputulos ennen päätöksen tekemistä. Näin Jeesusta seurattaessa ei tule sellaisia tilanteita, joissa ihmiseltä vaaditaan sellaista, joka saa hänet perääntymään tavoitteesta. Jeesuksen seuraajan tulee olla valmis luopumaan siitä, mitä hän hallitsee. Se ei merkitse, että Jeesuksen seuraaja ”noin vain” luopuu omaisuudestaan.

”Suola” ei voi menettää makuaan. Mutta se voi pilaantua. Jeesuksen opetuslasten tulee olla maailman suola (Matt. 5: 13). Vanhassa testamentissa suola liittyi myös uhraamiseen, sitä pidettiin Jumalan liiton merkinä (vrt. 3. Moos. 2: 13) ja suola oli vahvistamassa sopimusta (4. Moos 18: 19; 2. Aik. 13: 5). Suolan syömistä pidettiin merkinä sitoutumisesta uskollisuuteen. Luukas kertoo suolan kautta mitä tapahtuu sellaiselle Jeesuksen seuraajalle, joka jostain syystä ei kykenekään täyttämään niitä ehtoja, jotka kuuluvat hänelle. Jumalan armo on otettava vastaan ja jaettava se eteenpäin. Kyvyttömyys seurata Jeesusta aiheuttaa eron Hänestä. ”Korvat” tarkoittavat ihmisen tarkkaavaisuutta ja kykyä ymmärtää se, mitä on aikaisemmin sanottu sekä kykyä toimia opetuksen mukaisesti.